

בא

הרב שלמה עפר שליט"א

ליקוטי הלכות הלכות שבת ה יז

מתוך השיעור על ליקוטי הלכות שנערך כל צהריים, באורח פלא למרות שלומדים לפי הסדר הלכות שבת גם הפעם רבי נתן נכנס לפרשת השבוע פרשת בוא - שבת הגדול

אני לא יודע אם כולם יודעים אבל נגיד שאתה לומד למשל "בן איש חי", אתה לומד לפי הסדר כל יום אתה לומד דף והיום בבקר למדת דף וה"בן איש חי" מדבר על תאונת דרכים ל"ע ופתאום אתה ראת בעיניים תאונת דרכים, מה זה אומר? זה אומר שאתה לומד תורה לשמה, כאשר לימוד על הסדר מדבר על דברים שקוראים לנו באותו יום ממש זה רמז שלמדת תורה לשמה

ועל-בן שפּת שְׁקָדָם פֶּסַח קוֹרִין 'שַׁבַּת הַגְּדוֹל'. בִּי עֵקֶר הַיָּנֵס שֶׁל פֶּסַח הָיָה עַל-יְדֵי שַׁבָּת. בִּי יְדוּעַ שֶׁפֶּסַח הָיָה אֶתְעֲרוּתָא דְלַעֲלָא בְּלִי אֶתְעֲרוּתָא דְלַתְתָּא בְּמוֹבָא בְּפִגּוּנֵת (שַׁבָּת ה יז), יש על זה הרבה הרבה בכוונות האר"י שמדבר על מה שקורה בליל הסדר שנמשך אור עצום בלי אתערותא דלתתא (התעוררות מלמטה) שזה דבר מאוד חריג, כי לכתחילה אי אפשר למשוך אור אם אין התעוררות מלמטה, כמעט שאין מצב שאדם מקבל אור אלקי אם הוא לא עשה הכנה מסוימת - מְקוּוּהָ, תפילה, עסק התורה, הוא מניח תפילין וכו' שורה עליו אור אבל אם אדם לא עושה

כלום הוא יושב בטל, כולו בטל מכף רגל עד ראש, כולו מסכך, כולו בטל - "מה אתה עושה, מה עשית כל השבת?" בואו נברוק, שעה ורבע הוא מפצח גריעים שחורים בבוקר אחרי הצהריים וליל שבת, שעה ורבע גריעים שחורים אחד אחרי השני, שלוש שעות ארבע שעות ישן אחרי הצולנט, איזה ביזבז, זה הפסד לנצח! דקה לימוד תורה בשבת זה כמו אלף דקות ביום חול, מה נעשה על השבת שעברה? נבכה על שבת, נבכה שלא הספקנו כמעט כלום

שְׁזָה אִי אֶפְשָׁר לְיָבוֹת בִּי אִם בָּכַח שְׁפֵת וְכו' בַּנ"ל, ר' נתן אומר שאעפ"י שבליל הסדר ירד אור עצום עצום שאין אור כזה גדול שיורד כמו שיורד בליל הסדר, שזה אור בלי כלים, שאם האור הזה היה יורד ביום רגיל בני אדם היו מקבלים שבץ לב מעצמת האור העצומה שיש בליל הסדר, כי ירד אור כתוב בכוננות האר"י שהאור שיורד היה בלי התעוררות מלמטה, אור עצום ירד, ובכל זאת ר' נתן אומר כאן חידוש שהשבת שקדמה היא זאת שבכל זאת גרמה שאנחנו נוכל להכיל את האור שְׁזָה אִי אֶפְשָׁר לְיָבוֹת בִּי אִם בָּכַח שְׁפֵת וְכו' בַּנ"ל. וְעַל-כֵּן נִקְרָא 'שְׁפֵת הַגְּדוֹל' עַל שֵׁם ה' שֶׁנִּתְגַּלָּה בּוֹ שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר יְצִיאַת מִצְרַיִם. בִּי שֵׁם ה' נִקְרָא 'גְּדוֹל', כְּמוֹ שְׁפֵתוֹב: "וַיִּמַּח תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל" (יהושע ז ט), "רבנו של עולם, מה תעשה לשמך הגדול שמבוזה בעמים, מבוזה בגויים, מבוזה בממלכות, עצם העובדה שיש כאלה שעדיין לא מכירים במלכות ה' זה אומר שאנחנו צריכים לבכות על זה הרבה, יהודי מצויה לפרסם את שם ה' בעולם אפילו אצל הגויים, צריך לגלות לגויים שבע מצוות בני נח, כי יש לשכינה צער גדול שגוי עובר על שבע מצוות בני נח, גוי שרוצח, גוי שגוזל, גוי שאוכל אבר מן החי, גוי שעובר על גילוי עריות, גוי שמקלל כלפי שמיא גוי כזה גורם צער נורא לשכינה

בגלל זה דרך אגב הרבי מלובביץ' התקין לפני שנים רבות לכתוב שבע מצוות בני נח בערבית, ברוסית, באנגלית, באיטלקית, בכל השפות, והחב"דניקים מחלקים את זה לגויים, אומרים לגוי - "אתה רוצה מוזל? אל תעבור על שבע מצוות בני נח"

אבל אנחנו ברמה של פי מיליארד פי טריליון מנפש של גוי, לנו יש נשמה אלקית שיכולה להכיל תרי"ג כוחות רוחניים של "מעצמות על" של השמים ושמי השמים וכל צבאם, כל מצווה זה מעצמות ענק של עולמות בגלל זה צריך כל כך לכבד את החכמים, את התנאים את האמוראים שפענחו לנו את הד' אמות של הלכה, גילו לנו את הד' אמות של הלכה, צריך כל כך להודות להם, כל המסע הארוך שהם עשו בש"ס, הרי"ף הרמב"ם והרא"ש והשולחן ערוך והרמ"א, הרמב"ם היה זה שלקח את כל הש"ס, את כל התלמוד הבבלי ובחכמה נדירה שאין כמוה בעולם "ממשה עד משה לא קם כמשה" הצליח להוציא משם ד' אמות של הלכה, אין מי שלא מאמין לרמב"ם רק יש במספר הלכות יש קצת חריגה לרי"ף ולרא"ש לפעמים לרש"י, שרש"י לא כתב שום שולחן ערוך אבל הדעה שלו חשובה בהלכה

וְעַל-בֵּן נִקְרָא 'שִׁפְתַי הַגְּדוֹל' עַל שֵׁם שֵׁם ה' שֶׁנִּתְנָה לָּהּ בּוֹ שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עָקַר יְצִיאַת מִצְרַיִם. כִּי שֵׁם ה' נִקְרָא 'גְּדוֹל', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: 'וַיְמַח תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל' (יהושע ז ט), וְכֵן שֶׁכָּתוּב: 'כִּי לֹא יִמַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ בְּעֶבְרַת שְׁמוֹ הַגְּדוֹל' (שמואל א יב כב), הַצֶּעַר הַכִּי גְדוֹל שֶׁל הַשְׂכִּינָה שֶׁמִּתְחַלֵּל שֵׁם ה' בְּעוֹלָם, שִׁשְׁמוֹ שֶׁל בּוֹרֵא עוֹלָם מִתְחַלֵּל, הַחִילּוֹל ה' הַכִּי גְדוֹל שֶׁאֲנַחְנוֹ אֲדִישִׁים לְקִיּוּמוֹ וּמְצִיאָתוֹ שֶׁל הַבּוֹרֵא, "כִּי לֹא יִמַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ בְּעֶבְרַת שְׁמוֹ הַגְּדוֹל" (ש"ס), אֲדָם גּוֹנֵב גּוֹזֵל אֶפִּילוֹ פְּרוּטָה זֶה חִילּוֹל ה' הַכִּי גְדוֹל שִׁישׁ, "יְדִיכֶם דְּמִים מְלֹאוּ" גַּם דְּמִים שֶׁל פְּנָמִי הַקְּדוּשָׁה וְגַם דְּמִים שֶׁל מִמּוֹן כִּי הַמִּמּוֹן גַּם כֵּן נִקְרָא דְּמִים, אֲדָם שֶׁעוֹשֶׂק וְגוֹנֵב אוֹ מִחַלֵּל שֵׁם ה' בְּרַכִּים הוּא מִכְחִישׁ פְּנֵי שְׂכִינָה, הוּא עוֹשֶׂה הַפֶּךְ הַפֶּךְ הַפֶּךְ הַרְצוֹן הַאֲלֹקִי כִּי ה' אֹמֵר "תִּשְׁמַע כָּל מִי שֶׁנִּתְתִּי לְךָ אֶת הַתּוֹרָה וְגִלְתִּי לְךָ אֶת רְצוֹנִי יִתְבַּרְךָ, שֶׁעַל כָּל מִצְוָה אֶתָּה צָרִיךְ רַק חֲצִי שְׁעָה לְהַתְחַנֵּן לְקִיּוּם אוֹתָהּ, גְּמֵרַת לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין אֶתָּה צָרִיךְ חֲצִי שְׁעָה רַק לְהוֹדוֹת", בְּאֵמַת בְּאֵמַת זֶה מָה שֶׁהִיא צָרִיךְ לְכַאוֹרָה לַעֲשׂוֹת אֲבָל אֵין זְמַן כִּי אֲנַחְנוֹ צְרִיכִים לְחַטּוֹף לְחַטּוֹף אֲבָל זֶה הָאֵמַת, אוֹ לְפַחֹת שֶׁאֲדָם יוֹדֵעַ אֶת זֶה אוֹ בְּהַרְגָּשִׁים הַפְּנִימִים שֶׁלוֹ אַחֲרֵי שֶׁאֲדָם מְנִיחַ תְּפִלִּין הוּא מוֹדֵה לָּהּ - "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם,

זכיתי, זכיתי להניח תפילין", ולפני כן לפני קיום המצווה ר' נתן אומר שהיה ראוי להתבייש לקחת את הכף של המרק להכניס לפה, להתבייש מאימת השכינה שכל הזמן נמצאת מולי, אז מה להניח תפילין הכתר של המלך איזה בושא זה מי שבאמת יכניס את זה עמוק לראש הוא יפרח משמחה, הוא כל היום יהיה ב"אורות", אם אדם היה מבין את האמת שבאמת לפני כל מצווה הייתי צריך להתחנן על נפשי שאני יזכה לקיים אותה, ואחרי זה רק חצי שעה להודות ולהודות שקיימתי אותה, הייתי מבין מה זה ערך המצוות, שזה יקר מזהב ומפז, "פלאות עדוותך על כן נצרתם נפשי" כל מצווה זה פלא שאין לו סוף - במיוחד מי שמעמיק בסוד שממון בכל מצווה הויד המלך מתריץ "על כן שמרתי את המצוות" כי אני מבין שכל מצווה זה סוד כמדם, זה פלא יותר מבריאת עולמות יש מאין יש חובה לזכור יציאת מצרים ומי באמת מרגיש בקר וערב יציאת מצרים אך צריך לזכור שכול אדם עבר ועובר בחיים משברים חולאים מצוקות וצריך תמיד להודות שיצאתי ממצרים האישי שלי ולהודות על כך בקריאת שמע בקר וערב

מהספר של הרב שליט"א על הילדים

1. כתוב "על כול פשעים תכסה אהבה" פסוק זה הוא פסוק מפתח בחינוך הילד והתלמיד, שגם אם אנו עושים טעויות בחינוך ילדינו אחת העצות שיכולה לשמור על הילד מליפול למקום פחות טוב היא האהבה, ילד שגדל ללא אהבה זה חושף אותו לבעיות רגשיות ולעיתים ח"ו נפשיות, כי אין חבור גדול בין הנשמות כמו אהבה, וכאשר האמא והאבא והמלמד בעצמם רוצים את החבור האמיתי עם ה' - האהבה לילדים תחבר אותם לרצון של ההורים
2. ילד שלא מקבל אהבה - לא יוכל לאהוב ואדם שלא יודע ולא

- יפול לאהוב הקשר שלו עם הסביבה נועד למתח תככים ומחלוקות, וכמובן שגם האהבה צריכה להיות במשקל ובמשורה (באיזון)
3. האהבה היא שורש כול הבריאה ולכן יש מצווה מן החמורות ביותר בתורה שכול ממרתה זה אהבת ה' - קריאת שמע "ואהבת את ה' אלוהיך", צריך שהאהבה לילד תהייה ברמה כזאת שגם אם נאלץ לכעוס עליו ולהעניש אותו ידע שאוהבים אותו
4. אבא אמא ומלמד שח"ו לא אוהבים אחד מילדיהם או ר"ל שונאים הם מוכרחים להבין שאם ילדיהם יצאו ח"ו לתרבות רעה החץ והאשמה תופנה רק להורים
5. גם אם ילד יקבל אהבה מסבא סבתא דוד או דודה חברים ושכנים כול עוד לא יקבל אהבה מהוריו, הילד לא יקנה בתוך ליבו את מידת האהבה ולא יוכל להעניקה לאחרים כי הילד צריך להרגיש אהוב ללא תנאי
6. סכנה: יש בנפש של כל אדם רצון לאהבה, ואם הילד לא יקבל זאת מהוריו, הוא יאלץ לחפש זאת בחוץ - האהבה בחוץ מאוד מטעה מאוד מבלבלת ומעוררת אהבות חיצוניות ח"ו אהבות נפולות ואסורות, ואז הילד ינסה להיות "איש" וללמוד את החיים לבד וזה מסוכן
7. ילד ותלמיד שיודע שהוריו אוהבים אותו זה יוצר מציאות של תלות רגשית ושומר מאוד על הילד שלא ירצה לאכזב את הוריו

סוד החלומות לרב שליט"א

מה הוא חלום?

- א. החלום הוא מציאות של ניתוק החלק הרוחני שבאדם והשארות הגוף מנותק בחלקו ממציאות העולם, אשר על כן האדם חווה חוויות ע"ל - אנושיות, המנותקות לעיתים ממציאות החיים הרגילה

ב. לכל אדם יש נפש, רוח ונשמה. כאשר האדם חולם, זוהי עדות כי נשמתו עלתה למעלה, הנפש והרוח נשארים בגוף והנשמה למעלה

השינה והחלום הבא בעקבותיה היא פרישה מן העולם החיצון ע"י אטימת איברי החושים בפני גירויים חיצוניים, העיניים נסגרות, הכל נעצר... לכן כאשר האדם קם בבוקר הוא מודה למלך העולם שהחזיר אליו נשמתו הקם בבוקר יאמר תיכף שיפקח את עיניו "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה רבה אמונתך", ובכך ניכר היהודי משמו שנקרא כך על שם הצורך להודות

ויאמר זאת בשמחה עצומה, כי לפי מעשינו היה מן הראוי כי ח"ו הנשמה תשאר בגנוי מרומים, מחמת המעשים שהאדם עשה במשך היום, ורחמיו המרובים של אבינו מלכנו, החזירו לנו את הנשמה לגוף חזרה

ג. החלום הוא ביטוי חותך למציאותו של כח רוחני, ישות אלוהית בתוך גופינו, שכן האדם בחלומו רואה מראות ברורים, תלת מימדיים, שומע קולות, חש רגשות ולפעמים נפגש באופן חי וברור עם אנשים ששנים רבות לא ראה - מראות שהוא לא יכול לראות בעודו ער. וכך אמרו רבותינו הקדושים "השינה היא אחד משישים ממיתה", "החלום הוא אחד משישים בנבואה"

ד. בעל החלום משתתף תמיד בחלום באופן פעיל, אף שבמציאות יתכן שהיה מתנזר ממצבים אלו...

ה. באמצעות החלום האדם יכול לדעת מה הם צרכיו ורחפיו התת מודעים
ו. בחלום מגלים תופעה מיוחדת במינה "זיכרון" - האדם יוכל להזכר בדברים שבמציאות שכח אותם מזמן, בשמות, בצורות גוף ופנים מדוייקות, באופני חיוך ובכי - שוב תופעה אשר מוכיחה כי החלום הוא לא התנתקות מן המציאות לכיוון ירידה כי אם לכיוון עליה - התחברות עם העולם הרוחני



ז. בגיל ההתבגרות פוקדים את הנער חלומות בהקיץ, הוא בוחה למספר שניות...
זאת תופעה זמנית שקשורה בחילוף חומרים והורמונים

האם כל אדם חולם?

מי שטוען שאינו חולם, הוא לרוב אינו זוכר את חלומותיו. אדם שאכן לא חלם
חלום במשך שבועה ימים אין זה סימן טוב והמקרים בזה נדירים ביותר. בהמשך
נביא עצה לזה

כמה חלומות אדם חולם בלילה?

האדם חולם בין חמישה לשמונה חלומות בכל לילה. הוא זוכר בדרך כלל את
החלום שהיה משמעותי במיוחד או את החלום שהיה קרוב לשעת היקיצה. החלום
שאדם יזכור בבוקר הוא החלום שאמור לתת לאדם מסר (מדרש תלפיות - לכל
חלום ישנה מטרה ומסר)

כמה זמן נמשך חלום?

החלום הארוך ביותר נמשך שמונה שניות וזהו אכן פלא עצום ונורא, שהרי האדם
עצמו מרגיש בחלומו לעיתים כאילו עוברות מספר שנים. הוא יכול בחלום לחתן
את כל ילדיו ולהגיע לברית המילה שלהם וכל זה נמשך לכל היותר שמונה שניות,
כי בחלום כל מימד הזמן משתנה. ובנוגע למענת המדענים כי החלום נמשך כחצי
שעה, עיין בהמשך ישוב למענתם

האם ישנם סימנים חיצוניים בשעת החלום?

כאשר אדם חולם, אישוני העיניים נעים מלמעלה למטה במהירות גדולה
מאוד וככל שהחלום מרגש יותר, תזוזת העיניים מהירה יותר. עובדה זו
נבדקה תוך חיבור אלקטרודות לעיניו של החולם בבדיקת אי אי ג'י על ידי
מכשיר האלקטרואנצפולוגרף

אדם שחולם חלומות מפחידים, מה ניתן לעשות?

עליך לדאוג כי החדר בו אתה ישן יהיה נקי ללא ריח רע... וכן הסדינים... לקרוא בכוונה גדולה, לאט וברור מילה אחר מילה את כל "קריאת שמע" החל מ"שמע ישראל" עד "ה' אלוקיכם אמת". דבר נוסף - ליטול ידיים בבוקר כדון, לישון מתוך דבר תורה, רצוי מְשֻׁנָּה

הרבות בשפתותיהם לרב שליט"א

עלינו לחזור ולשנן לעצמנו כי אחד מיסודי יסודות האמונה הרי הוא אמונת חכמים, דהיינו להאמין שישנם גדולי צדיקי הדור הממשיכים דרכם שפע לכל הבריאה, על דרך שאמרו על רבי חנינא בן דוסא בשם השכינה הקדושה, שדי לו בקב הרובים מערב שבת לערב שבת וכל העולם ניזון בשביל רבי חנינא בני ויש שפרשו "בשביל חנינא בני" האות ב' בפתח דהיינו בצינור, בשפע, של רבי חנינא בן דוסא שהיה גדול הדור

"לא פחות עלמא מתלתין ושיתא צדיקי דמקבלי אפי שכינתא בכל דרא ודרא" (סנהדרין צז:)
ויש לדעת כי כל הקורות אותנו והאירועים העוברים על כל אחד מאיתנו, נמשכים דרך אותם עמודי העולם ועל כן מובן מאליו ופשוט הוא שעלינו להתאוות, לכסוף ולהשתוקק להכיר אותם, לחפש אותם כשושנה בין החוחים, כי מעמים הם

ב"ה פתחנו קו שיעורים חדש של
הרב שלמה עפר שליט"א

077 - 400 - 56 - 22

אפשר לשמוע לשיעור בשידור ישיר בשלוחה 9